

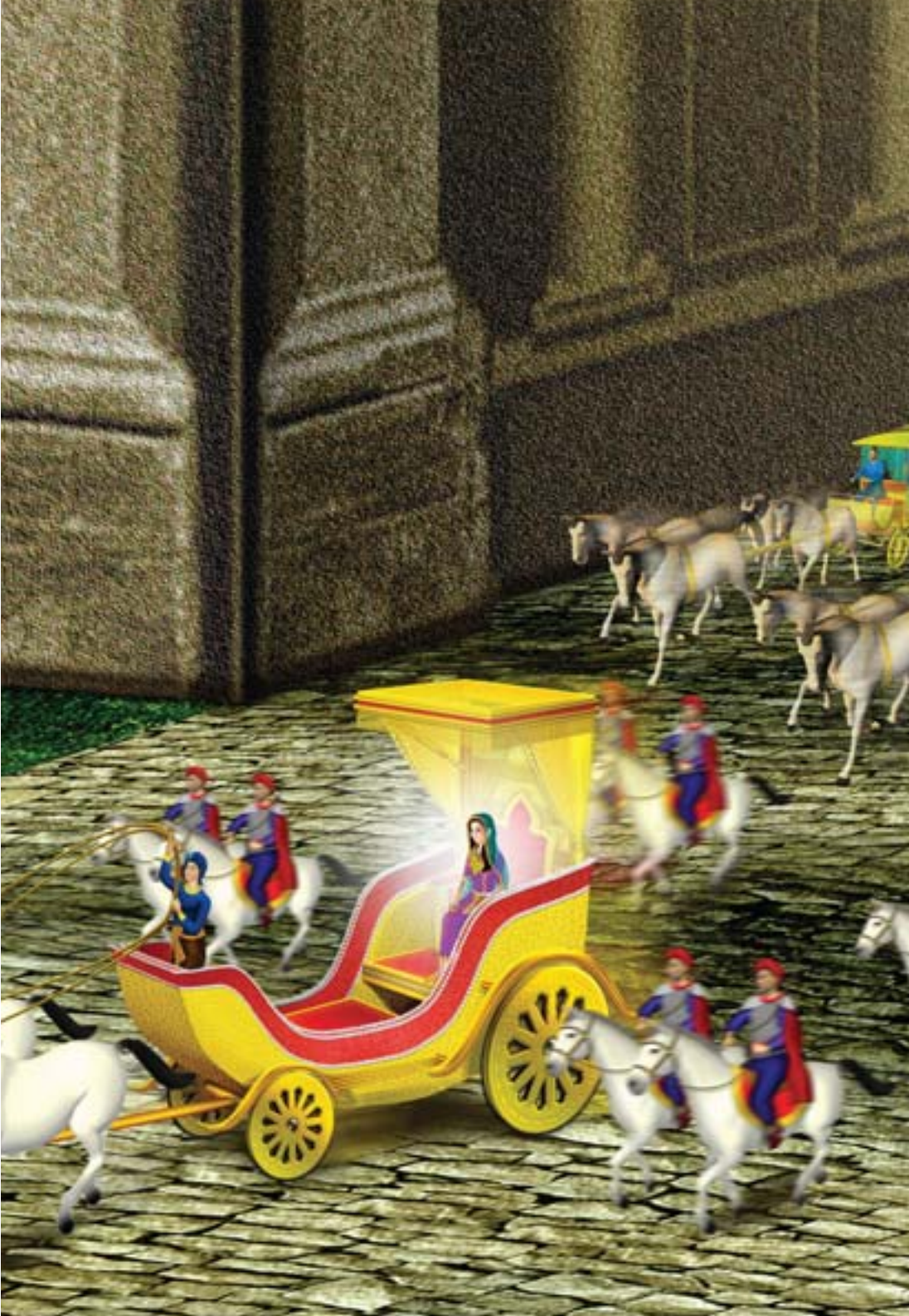

เว ส สั น ต ร ช า ต ก

ต อ น ที่ ๓

(กั า เ นื ด พ ร ะ เ ว ส สั น ต ร)

เมื่อใด เรายังเป็นทารก มีอายุ ๘ ขวบ แต่เกิดมา เมื่อนั้น
เรานั่งอยู่ในปราสาท คิดจะบริจาทานว่า เราจะพึงให้หทัย ดวงตา
เนื้อ เลือด และร่างกาย เมื่อใครมาขอเรา เราก็ยินดีมอบให้
เมื่อเราคิดถึงการบริจาทานอันเป็นความจริง หทัยก็ไม่หวั่นไหว
ตั้งมั่นอยู่ในกาลนั้น แผ่นดินซึ่งมีเขาสีเนรุ และหมูไม้เป็น
เครื่องประดับ ก็หวั่นไหว

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๕๖

“ธรรมกาย” เป็นกายแห่งการตรัสรู้ธรรม เป็นหลักของพระพุทธศาสนาและของโลก ถ้าเราได้เข้าถึง เราจะเป็นพุทธศาสนิกชนที่สมบูรณ์ทั้งภายนอกและภายใน จะรู้ซึ่งในคุณของพระรัตนตรัยว่า เป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดของมวลมนุษยชาติ จะหายสงสัยในอานุภาพอันไม่มีประมาณของพระรัตนตรัย อีกทั้งจะเปลี่ยนจากผู้ไม่รู้ มาเป็นผู้รู้แจ้ง ทำให้เข้าใจโลกและชีวิตได้อย่างถูกต้อง สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สร้างบารมีเพื่อมุ่งไปสู่อายตณนิพพาน ดังนั้นเราจึงควรที่จะปฏิบัติธรรม เพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกๆ คน

มีธรรมภาษิตที่พระเวสสันดรได้กล่าวไว้เป็นอมตวาจาว่า

“เมื่อใด เรายังเป็นทารก มีอายุ ๘ ขวบ แต่เกิดมาเมื่อนั้น เรานั่งอยู่ในปราสาท คิดจะบริจาคทานว่า เราจะพึงให้หทัย ดวงตา เนื้อ เลือด และร่างกาย เมื่อใครมาขอเรา เราก็ยินยอมให้ เมื่อเราคิดถึงการบริจาคทานอันเป็นความจริง หทัยก็ไม่หวั่นไหว ตั้งมั่นอยู่ในกาลนั้น แผ่นดินซึ่งมีเขาสีเนรุ และหมูไม้เป็นเครื่องประดับ ก็หวั่นไหว”

ครั้งที่แล้วได้เล่าถึงปฐมเหตุของการที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเล่าเรื่องพระเวสสันดรชาดกว่า เกิดจากการที่พระองค์ทรงทำลายทิฏฐิมานะของเหล่าปุรุษวรรณาติ ด้วยการแสดง

เวสสันดรชาดก ตอน ที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๕๘

ปาฏิหาริย์ให้เจ้าศากยราชตระกูลได้เห็นด้วยตาเนื้อ และเกิดเหตุอัศจรรย์คือฝนโบกขรพรรษได้ตกลงมาท่ามกลางมหาสมาคม พระพุทธองค์จึงตรัสแล้วว่า แม้ในอดีต ฝนโบกขรพรรษก็เคยตกลงมาในท่ามกลางสมาคมของพระญาติเช่นกัน

เมื่อพระนางผุสดีเทพกัญญารับพรทั้ง ๑๐ ประการ จากท้าวสักกะแล้ว นางได้จุติจากดาวดึงส์พิภพ มาบังเกิดในพระครรภ์ อัครมเหสีของพระเจ้ามัททราช มีพระนามว่า ผุสดี ตามนามเดิม เพราะเมื่อพระนางประสูติ มีพระสรีระราวกับว่าประพรมด้วยจุกนแก่นจันทร์ ครั้นเติบโตได้อายุ ๑๖ ชันษา ทรงเป็นผู้มีรูปโฉมงดงามกว่าหญิงใด พระเจ้าสีวิมหาราชทรงนำพระนางผุสดีมาเป็นอัครมเหสีของสัณฺฑิยราชกุมาร ทรงอภิเษกให้พระนางผุสดีเป็นใหญ่กว่าเหล่านารีหมื่นหกพัน

*พระนางผุสดีเป็นที่รักของพระเจ้าสัณฺฑิยะมาก พรทั้ง ๑๐ ประการ ที่เคยขอไว้ พระนางก็สมหวังทุกอย่าง เหลือเพียงอย่างเดียว คือ พระนางปรารถนาจะได้พระโอรสผู้มีบุญญาธิการ เมื่อท้าวสักกเทวราชทรงรู้ว่า ความปรารถนาของพระนางยังไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ และด้วยบุญบันดาลที่ทำให้พระโพธิสัตว์ได้มา

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๕๕

เสวยทิพยสมบัติอยู่ในดาวดึงส์เทวโลกพอดี อีกทั้งพระโพธิสัตว์กำลังจะมาสสร้างบารมีในโลกมนุษย์เช่นกัน ท้าวสักกะจึงเข้าไปหาพระโพธิสัตว์ และแจ้งว่า ควรจะจุติไปบังเกิดเป็นพระโอรสของพระนางผุสดี เพื่อจะได้สร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

พระโพธิสัตว์เห็นเป็นโอกาสดี จึงเลือกไปเกิดในครรภ์ของพระนางผุสดี ส่วนเทพบุตร ๖๐,๐๐๐ องค์ ซึ่งเคยเป็นบริวารของท่าน ก็ไปเกิดในบ้านของเหล่าอำมาตย์ ๖๐,๐๐๐ คน ในกรุงเชตุตร เป็นเรื่องอัศจรรย์ว่า ขณะพระโพธิสัตว์อยู่ในครรภ์พระมารดา พระนางผุสดีทรงใคร่ปรารถนาจะสร้างมหาทานบารมี จึงรับสั่งให้สร้างโรงทาน ๖ แห่ง คือ ที่ประตูเมืองทั้ง ๔ แห่ง กลางเมือง ๑ แห่ง ประตูประราชวังอีก ๑ แห่ง ทรงสละพระราชทรัพย์เป็นทานถึง ๖๐๐,๐๐๐ กหาปณะทุกวัน

พราหมณ์ผู้รู้นิมิตทั้งหลายได้ทูลพยากรณ์ว่า ที่พระนางทรงทำเช่นนี้ เพราะท่านผู้ยินดียิ่งในทานมาอุปบัติในพระครรภ์ของพระราชเทวี ล่วยอากรของพระราชาก็ได้เพิ่มมากขึ้นกว่าที่เคยได้ แม้พระราชาในชมพูทวีปทั้งสิ้นต่างส่งเครื่องบรรณาการมาถวายพระเจ้าลัญชัยทุกวัน ทั้งนี้ด้วยบุญญาภพของพระโพธิสัตว์นั่นเอง ขณะพระนางผุสดีทรงพระครรภ์ครบ ๑๐ เดือนบริบูรณ์ ทรงมีพระประสงค์จะชมเมือง จึงกราบทูลพระราชสวามี จากนั้นได้ทรงรถพระที่นั่งอันประเสริฐทำประตักษิณพระนคร

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๑๐๐

ขณะนั้นเอง ลมกรรมชาตก็ปั่นป่วน พระราชาทรงให้ทำ
พลับพลาสำหรับประสูติทันที

ครั้นพระโพธิสัตว์ออกมาจากครรภ์ของพระมารดา
เพียงลืมพระเนตรทั้งสองได้เท่านั้น ก็เหยียดพระหัตถ์ออกมา
พลาถกกล่าวกับพระมารดาว่า “ข้าแต่พระแม่เจ้า หม่อมฉันจะ
บริจาคทาน มีทรัพย์อะไรพอที่จะให้ลูกบริจาคได้บ้าง” พระชนนี
ตรัสตอบว่า “ลูกรัก ลูกจงบริจาคทานตามอริยาถัยเถิด” จากนั้น
ก็วางถุงเงินถุงทองในพระหัตถ์ของพระกุมารที่กำลังแบอยู่

พระประยูรญาติได้ขนานพระนามว่า เวสสันดร เพราะ
ประสูติในถนนของพ่อค้า ในวันที่ท่านประสูตินั้น ช้างพังเชือก
หนึ่งซึ่งสามารถเหาะได้ ได้นำลูกช้างเผือกขาวปลอดมาถวาย
และจากไป ฝ่ายพระราชาได้ประทานนางนม ๖๔ นาง แต่ละ
นางล้วนมีรูปร่างพอดิ ไม่สูงเกินไป ไม่เตี้ยเกินไป เมื่อทรงอายุได้
๔ ขวบ พระราชาทรงให้ทำเครื่องประดับสำหรับพระราชกุมาร
ราคา ๑๐๐,๐๐๐ กหาปณะ พระราชกุมารผู้มีใจรักในการให้ทาน
ได้ใช้เครื่องประดับมาประดับเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ก็เปลื้อง
เครื่องประดับนั้นแก่มารดาทั้งหลาย ไม่ทรงรับเครื่องประดับ
ที่เหล่านางนมถวายคืนอีก เหล่านางนมได้กราบทูลเรื่องราวที่
เกิดขึ้นพระราชาให้ทำเครื่องประดับชิ้นใหม่ประทานให้พระโอรส

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๑๐๑

เมื่อพระชนม์ ๘ ชันษา พระราชกุมารได้เสด็จขึ้นไปยืนอยู่บนปราสาท ทรงดำริว่า เราให้ทานภายนอกอย่างเดียว ทานนั้นหายังเราให้ยินดีไม่ เราใครจะให้ทานภายใน แม้ถ้าใครๆ พึงขอหทัยของเรา เราจะพึงให้ฝ่าอุระประเทศนำหทัยออกให้ แก่ผู้นั้น ถ้าเขาขอจักษุทั้งสองของเรา เราก็จะควักจักษุให้ ถ้าเขาขอเนื้อในสรีระ เราจะเชือดเนื้อจากสรีระทั้งสิ้นให้จนหมด แม้ใครๆ พึงขอโลหิตของเรา เราก็จะให้โลหิต หรือหากใครๆ พึงกล่าวกับเราว่า ท่านจงเป็นทาสของข้า เราก็ยินดียอมตัวเป็นทาสของผู้นั้น

เมื่อพระเวสสันดรบรมโพธิสัตว์ทรงคำนึงถึงทานที่อยากทำด้วยใจบริสุทธิ์เช่นนี้ มหาปฐพีซึ่งหนา ๒๔๐,๐๐๐ โยชน์ ก็ดงสนั่นหวั่นไหว ดุจช้างตัวประเสริฐตกมันอาละวาดคำรามร้อง เขาสิเนรุราชก็โอนไปมาดุจหน่อหวายโอนเอนไปมาฟ้าก็คะนองลั่นตามเสียงแห่งปฐพี ทำให้ฝนลูกเห็บตกลงทั่วผืนดิน สายอสนีบาตที่มีในสมัยมิใช่กาล ก็เปล่งแสงสว่างไสว สาครก็เกิดเป็นคลื่นปั่นปวน ท้าวลักกเทวราชปรบพระหัตถ์ ท้าวมหาพรหมให้สาธุการเสียงโกลาหลเป็นอันเดียวกันได้มีตลอดถึงพรหมโลก

เมื่อพระโพธิสัตว์มีพระชนม์ได้ ๑๖ ชันษา ทรงศึกษาศิลปวิทยาทุกอย่าง พระราชบิดาทรงเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่จะ

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๑๐๒

ประทานราชสมบัติแก่พระบรมโพธิสัตว์ จึงทรงปรึกษาพระนาง-
ผุสดี และพระประยูรญาติ จากนั้นได้นำราชกัญญานามว่า มัทรี
ผู้เป็นราชธิดาของพระเจ้าลຸ່ງจากมัททราชสกุล ให้เป็นอัครมเหสี
ให้เป็นใหญ่กว่าสตรี ๑๖,๐๐๐ นาง จากนั้นทรงมอบราชสมบัติ
ให้กับพระเวสสันดร

พระเวสสันดรทรงอาศัยความเป็นผู้มีโชคนี้ สละทรัพย์
วันละ ๖๐๐,๐๐๐ กหาปณะ ตั้งแต่ครองราชสมบัติไม่เคยขาด
พระองค์ได้ประทับบนคอช้างเพื่อเสด็จทอดพระเนตรโรงงาน
ทั้งหมดเดือนละ ๖ ครั้ง เป็นประจำอีกด้วย ทำให้ชื่อเสียงอัน
ดังกามของพระองค์ขจรกระจายออกไปทั่วชมพูทวีป สมัยต่อมา
พระนางมัทรีประสูติพระโอรส ชื่อชาลิราชกุมาร เมื่อพระราช-
กุมารนั้นทรงเดินได้ พระนางก็ทรงประสูติพระธิดาพระนามว่า
กัณหาชينا

สมัยนั้น ในกาลิงครัฐเกิดฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล การ
เก็บเกี่ยวไม่ดี ข้าวยากหมากแพง ทำให้ชาวเมืองอดอยาก
อีกทั้งยังมีโจรชุกชุม พระราชาทรงแก้ปัญหาด้วยการทรง
สมทานศีล รักษาอุโบสถศีล ๗ วัน ถึงกระนั้น ฝนก็ยังไม่ตก
ชาวเมืองจึงกราบทูลว่า “ข้าแต่สมมติเทพ ถ้าพระองค์ไม่
สามารถให้ฝนตก พระราชโอรสของพระเจ้าลຸ່งช่วยในกรุงเชตุคร

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๓ (กำเนิดพระเวสสันดร)

๑๐๓

พระนามว่า เวสสันดร ผู้ยินดียิ่งในการบริจาคทาน พระองค์ทรงมีมงคลหัตถิชาล้วน ซึ่งไปถึงที่ใดฝนก็ตก ณ สถานที่นั้นขอพระองค์ได้ส่งพราหมณ์ไปขอมงคหัตถิกับพระเวสสันดรที่กรุงเชตุตรเถติ พระเจ้าข้า” พระราชาทรงเลือกพราหมณ์ ๔ คน และรีบส่งไปขอมงคหัตถิ ที่กรุงเชตุตรทัณฑ์

ขอจบตอนกำเนิดพระเวสสันดรไว้เพียงเท่านี้ก่อน พราหมณ์ทั้ง ๔ ท่าน จะใช้วาจาเกลี้ยกล่อม และให้พระเวสสันดรยอมบริจาคมงคหัตถิด้วยวิธีการใด จะนำมาเล่าในคราวต่อไป ให้หมั่นทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาอย่าได้ขาดกันทุกวัน

